

יאיר ניצני מרים גבה

איור: טל לוז

יהי זכרי ויראלי

גם עסקי הבר-מינניות משתנים ומתעדכנים, וכבר אפשר לראות את הדור הבא של העולם הבא

רע שמאמץ כזה עלול לגרום לך לסיים את היום בחלקה הסמוכה; והאם העובדה שאהבת את הנפטר אבל לא סבלת את אשתו משחררת אותך מהחובה לזייף השתתפות בצערה.

בימי השבעה נוהגים האבלים להניח על השולחן אל-בומים מצהיבים עם תמונות של המנוח ומשפחתו ולהציג את עברו השמח לכל המתעניינים. אבל בקרוב כל זה עומד להשתנות. מי עוד משקיע באלבומים ובתמונות פיזיות? בקרוב יניחו האבלים טלפונים וטאבלטים על השולחן, והמבקרים יגלושו בין התמונות השמורות במכשיר או ברשתות החברתיות. כשהעולם ממש יתחרפן, השבעה תתקיים רק בעמוד של הנפטר במצב live, או באיזה סטורי שהילדים שלו יעלו ויכתבו "ביי אבוש".

הלווייתו של מכר שנפטר לפני כמה שנים בארה"ב כבר שודרה באמצעות האינטרנט בשידור חי, ואני, שליבי נעצב על מותו, ישבתי בבית מול המחשב וצפיתי בטקס דומע, כשמדי פעם עולות פרסומות לחברות המתמחות בעיצוב מצבות ולעורכי דין של ירושות.

הספרים בסגנון "המנוח ואני" היו תמיהה רק שאם בעבר נישאו הנאומים המרגשים (שבהם המספיד דיבר בפאתוס בעיקר על עצמו) בהלוויה והיו שמורים רק לכמה חברים קרובים, היום כל מי שפעם פגש במקרה את המנוח בתור לרופא שיניים יכול לכתוב פוסט מרגש בפייסבוק, בשילוב סלפי שלו עם המנוח.

אחרי שהפקדתי את מכתבי הפרידה בשרת של גוגל, הבנתי שלא בטוח שהודעה על מותך היא ההחלטה הכלכלית הנכונה. כשילד נולד, המדינה השמחה מצ'פרת אותך במענקים כספיים. לעומת זאת, כשאתה מת, מתפגרות יחד איתך כל ההטבות שצברת. הפנסיות, הקצבאות, ההנחות ב"חבר", נקודות הזיכוי במס וההטבות לקשישים. כולן עוברות לעולם שכולו אוברדרפט משפחתי. מה עוד שבשבעה, בניגוד לחתונה, אף אחד לא מעניק צ'קים (למרות שגם שם אוכלים לא רע).

לכן משתלם יותר לשחק אותה חי גם אחרי מותך. מכיוון שפייסבוק לא עולה כסף, תוכל תמיד למצוא מישהו שימשיך לתפעל את העמוד שלך, יעלה תמונות פוטושופ עכשוויות שלך לאינסטגרם ליד שלט של "תל אביב 2019", יציין בשמך בענייני דיומא וייהנה לענות במקומך על הסקר "מי לדעתך צריך להיות מנהיג מפלגת העבודה?" בקיצור, אני עוד אקבור את כולכם, גם אם אמות קודם.

yairn@israelhayom.co.il

"א 6, אם אני לא בבית תשאירי פתק אצל השכן עם הבזלת ממול. שלך, הז'ל שצנח כמו זלזל".

אתה כמובן יכול לתת למקורבך את סיסמת המייל שלך כבר בעורך בחיים, אבל יש המון סיבות טובות לא לעשות את זה. מי אומר שהם לא ימותו קודם? מי יודע מה יהיה טיב היחסים איתם? איפה בדיוק הם אמורים לש"מור את הסיסמה הזו כדי לא לשכוח אותה ביום הדין? מי אומר שלא תשנה סיסמה עוד 200 פעם עד שתתפגר? וב"עיקר, מי רוצה שיקירו ויתובכו לו במיילים בעודו בחיים? כמו הרבה תחומים אחרים, גם עסקי הבר-מינניות משתנים ומתעדכנים, וכבר אפשר לראות את הדור הבא של העולם הבא. בטח נתקלתם בשיטוט בפייסבוק באנשים שמעלים פוסטים המעדכנים על מות יקיריהם. אתה עומד מול הידיעה המצערת ולא יודע איך להגיב. לעשות לו לייק? ואם תעשה – זה אומר שאתה אוהב את העובדה שהאיש הלך לעולמו, או מזדהה עם הסטטוס העצוב?

ואולי עדיף לשגר בוהן כלפי מטה, או שזה עלול להזכיר לו את מיקומו הנוכחי של יקירו? האם כבר יש אימוגי "משתתף בצערך"? האם לעשות שיר לפוסט משמעו "משתתף בצערך"? והאם אימוגי של פרצוף עצוב יכול להחליף הליכה להלוויה או ביקור בשבעה?

במסגרת האפליקציות שצ"ריך להמציא ראוי למסד מחדש בון לוויית מסודר, אפליקציה בשם "מחשבשבעה", "ווייז-מיר" או "אינסטאמורט", שתדע לשקד לל את רמת הקרבה שלך לנפטר או למשפחתו. האם הוא בן מש"פחה? אהבה ישנה? שכן שקיווית שיעבור עיר? מתחרה עסקי? בעל חוב? האם כשאתה ישבת שבעה, הוא הראה את פרצופו? ומה רמת המרחק מאתר הקבורה ומאתר השבעה?

לאחר שתזין את כל הנתונים, האפליקציה תבהיר איך עליך לנהוג במקרה הנוכחי, כולל מענה לשאלות בוע"רות, כמו האם העובדה שהשבעה נערכת ליד הגבול עם סוריה משחררת אותך מהנטיעה ואפשר להסתפק בשיחת טלפון; האם מספיק להגיע להלוויה או שצריך גם לקחת את חפירה ולסייע בכיסוי הקבר (בידיעה שיש סיכוי לא

מדי כמה חודשים אני מקבל רמיזה עדינה מגוגל שמתעניינת אם אני עוד חי. זה חלק משירות חדשני שהפעלתי, ועוסק בסוגיה מה יקרה עם הנכסים הדיגיטליים שלנו אחרי מותנו. מי יקרא את המיילים והמסמכים שלנו, מי יהיה הבעלים של התמונות והסטטוסים שהעלינו, ומי יזכה לקבל במקומנו את הג'אנק מייל עם הצעות לחופ"שות, לעסקאות מפותקות עם נסיכים ניגריים ולוויאגרה במחיר מבצע.

כדי להגיע מוכנים ולא להיתפס עם התכריכים למטה, גוגל מאפשרת לך לקבוע כבר בחיך למי תישלח הודעה עם הסיסמה שלך. התהליך יתחיל אחרי שיבחינו שבמ"שך שלושה חודשים לא נכנסת לחשבון שלך. בהתחלה הם ישלחו לך מייל מנומס, שיברר אם אתה אכן בר מינן או שסתם נמאס לך לקבל מיילים מדורות שמזהירות ממכמונות מהירות של המשטרה. אם לא הגבת, יגיעו בהמשך עוד שתיים-שלוש התראות, וכשיבינו שאתה לא עונה כי מתחת לאדמה אין Wi-Fi, ישלחו לנמען שהגדרת את הסיסמה שלך, בליווי מכתב אישי ממך.

מקבלי פנסיות מחו"ל מכירים את הפרוצדורה. מדי שנה מתקשר נציג מהקונסוליה הזרה כדי לוודא שהכסף שהם שולחים מגיע לאדם חי ולא לאיזה מתחזה, ובשיחה המביכה צריך החי להוכיח שהוא "עוד איתנו" ולא מדבר איתם מהעולם הבא עם חבילת סלקום-וצ"ל.

אני את ההודעה שלי כבר כתבתי. היא הולכת בערך ככה:

"יקירה – זהו, אני ז'ל. מק"וה שהמכתב הזה לא נשלח אלייך קרוב מדי לתאריך כתיבתו, מקווה שאת בעצמך עוד פה בשביל לקרוא אותו, ושגוגל לא פשטה את הרגל כדי שתקבלי את המייל.

אפרופו פשיטת רגל, אני

מוריש לך כמה חובות שצריך להחזיר, מצטער שאני לא כאן בשביל לעזור. מכיוון שההלוויה שלי כבר היתה אמור"רה להתקיים לפני חודשיים, אני מאוד מקווה ששרתם את השיר שביקשתי, 'אני מת' של שלישיית לא אכפת להם, ושעל המצבה כתוב, כמו שביקשתי, ציטוט מהשיר האהוב 'פה קבור הכלב'.

סלמאת, מחכה לך בלי לחץ בבית עלמין ירקונים, חלקה

אפשר לתת למקורבך את סיסמת המייל שלך בעורך בחיים, אבל יש המון סיבות לא לעשות את זה. מי אומר שהם לא ימותו קודם? מי יודע מה יהיה טיב היחסים איתם?